

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ – НАУЧНАЯ ХРОНИКА – SCIENTIFIC LIFE

Arheologia „altfel”: primele trei seminare arheologice

La începutul anului curent Centrul de Arheologie al Institutului Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Moldovei, în parteneriat cu Facultatea de Istorie și Geografie a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, au inițiat o serie de Seminare Arheologice susținute de specialiști din domeniul patrimoniului cultural. La manifestările organizate au participat atât studenți, masteranzi, cât și doctoranzi, cercetători științifici și profesori universitari de la Institutul Patrimoniului Cultural al AȘM, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Agenția Națională Arheologică, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor și Universitatea de Stat din Moldova.

Scopul principal al acestor întruniri constă în promovarea arheologiei în rândurile studenților prin creionarea și dezbaterăa unor probleme cu care se confruntă arheologia în Republica Moldova, stabilirea unor soluții viabile și implementarea lor. În prezent a devenit deja stringentă nu numai necesitatea de a spori gradul de conștientizare asupra rolului patrimoniului cultural în dezvoltarea unei societăți durabile, dar și punctarea oportunităților și a modului de adaptare la ultimele provocări ale societății moderne. De fapt, aceste seminare reprezintă o altfel de abordare a științei arheologice, bazată pe discurs, studii de caz, analize și expuneri pe marginea unor subiecte mai înguste.

Astfel, în al doilea semestru de studii al anului 2016 au fost susținute trei seminare arheologice, fiecare având teme și invitați diferiți. Primul dintre ele, *Arheologia Republicii Moldova: realizări și perspective*, a avut loc pe data de 23 februarie și a fost susținut de dr.hab. Oleg Levițki, directorul Centrului de Arheologie al Institutului Patrimoniului Cultural, AȘM și dr. Sergiu Mustață, decanul Facultății de Istorie și Geografie a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”. Vorbitorii au trecut în revistă cele mai importante realizări de la începuturile arheologiei în Republica Moldova, au evidențiat etapele evoluției acestui domeniu, au nominalizat instituțiile și arheologii renumiți care au stat la baza consolidării științei arheologice la noi. Un alt aspect important a fost stabilirea problemelor și impedimentelor versus oportunități și

perspective. De asemenea, a fost reliefată situația la zi în arheologie, rolul arheologiei în consolidarea unei societăți contemporane durabile și locul patrimoniului arheologic în spațiul european. Un loc aparte în discursul invitaților l-a avut accentul pus pe arheologia non-invazivă, noile metode de cercetare specifice altor domenii, dar aplicabile și arheologiei, apelarea la interdisciplinaritate și importanța atragerii fondurilor europene, a proiectelor și parteneriatelor în vederea dezvoltării și promovării științei arheologice, valorificării multilaterale a oportunităților oferite de ea.

În data de 29 martie s-a desfășurat al doilea Seminar Arheologic – *Aventura arheologică: de la descoperirea vestigiilor – la reconstituiri ale trecutului*, prezentat de dr. Octavian Munteanu, șef Catedră Istoria Universală, Facultatea de Istorie și Geografie a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, și

dr. Ion Tentiuc, șef Sector Arheologie și Istorie Veche, Muzeul Național de Istorie a Moldovei. Discursul susținut a reprezentat „o linie roșie” prin arheologie, de la cercetarea de teren până la cea de birou. În primul rând, au fost trecute în revistă etapele și procesul de investigare: cercetarea de suprafață, efectuarea săpăturilor, metodele aplicate în dependență de specificul sitului, colectarea vestigiilor, prelevarea probelor, documentarea foto și grafică ș.a. Ulterior, s-a pus accent pe importanța prelucrării materialelor, analiza lor statistică, restaurarea anumitor piese, încadrarea lor cultural-cronologică ș.a. Apoi a fost subliniat, pe de o parte, rolul muzeelor în depozitarea pieselor și prezentarea lor publicului larg, iar pe de altă parte – al cercetătorilor care le introduc în circuitul științific și le fac cunoscute atât în țară cât și peste hotare. În final, s-a ajuns la concluzia că arheologia este marcată de cursul firesc al vieții mai multor comunități ce au populat aceste teritorii în diferite perioade, iar vestigiile arheologice reprezintă urmele lăsate de ei, care ne permit reconstituirea trecutului istoric. Important este ca interpretarea și atribuirea lor să fie făcută conștient și corect.

Al treilea seminar a avut loc pe 20 aprilie, când s-a discutat despre *Managementul patrimoniului cultural imobil din Republica Moldova: de la realitate la necesitate*. Discursurile au fost susținute de dr. Vlad Vornic, director Agenția Națională Arheologică și Ion Ștefăniță, director Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor. Evenimentul a fost dedicat Zilei Internaționale a Monumentelor și Siturilor. De această dată s-a făcut o întrunire bazată pe prezentarea în paralel a patrimoniului arheologic și a celui construit. Au fost trecute în revistă realitățile dure, cu care se confruntă ambele domenii, printre care: lacune legislative, finanțarea insuficientă, distrugerea monumentelor și siturilor, „arheologia neagră”, lipsa unor politici de stat menite de a salvagarda patrimoniului cultural, numărul mic de specialiști, lipsa oamenilor instruiți corespunzător în raioane, dezinformarea populației. Totodată, au fost enunțate și oportunitățile, care de fapt reies

direct din realitățile enumerate. În încercarea de a compara situația acestor două părți componente ale patrimoniului cultural imobil, s-a constatat că ele se confruntă cu aceleași probleme și necesități, însă în pofida tuturor greutăților, se fac pași mari în vederea salvagădării patrimoniului cultural al țării, parte din patrimoniul universal.

Menționăm, că fiecare seminar a fost o provocare, vorbitorii au venit să ofere cele mai recente și interesante informații unui public tânăr, activ,

iar contactul cu auditoriul a fost stabilit prin discursuri interactive, toate subiectele și aspectele prezentate au trezit interes și comentarii, invitații și-au expus părerile proprii pe marginea celor relatate, au venit cu propuneri, completări și s-au arătat pregătiți pentru a aduce schimbarea. Considerăm, că inițiativa este binevenită, obiectivele propuse de organizatori au fost realizate cu succes și sperăm că această serie de seminare va avea continuitate.

**Livia Sîrbu
Ghenadie Sîrbu**